

स्तथैव च MBh. 3, 13052. 13, 3183. Suçr. 1, 46, 14. 199, 3. 2, 506, 3. Vāṇ. Brh. S. 15, 6. 16, 7. 19, 6. 28, 4. 40(39), 2. fgg. Mārk. P. 15, 8. °चूर्ण H. 402. अरण्यानि यवगोधूमवन्ति R. 3, 22, 16. — b) Orangenbaum. — c) eine best. Heilpflanze H. an. Mēd. — 2) f. ई N. einer Pflanze (s. गोलोमिका) Rāḡan. im ÇKDr. — Zerlegt sich in गो + धूम und ist viell. durch Erdrauch zu übersetzen wegen des rauchartigen Aussehens des aufsteigenden Blütenstaubes.

गोधूमक (von गोधूम) m. eine Art Schlange Suçr. 2, 265, 17.

गोधूमसंभव (गो + सं + भव) n. saurer Weizenbrei, Sauerteig (सौवीर) Rāḡan. im ÇKDr.

गोधूमलि (गो + धूलि) f. eine bestimmte nach den Jahreszeiten wechselnde Tageszeit (zu welcher sich Staub [feuchte Dünste] von der Erde zu erheben scheint): गोधूमलिं त्रिविधां वदन्ति मुनयो नारीविवाहादिके केमते शिशिरे प्रयाति मृदतो पिण्डीकृते भास्करे । ग्रीष्मे ऽर्धास्तामिति वसन्तसमये भानौ गते ऽदृश्यतां सूर्ये चास्तमुपागते च नियतं वर्षाशर्त्तुकालयोः ॥ Dīpikā im ÇKDr.

गोधेनु (गो + धेनु) f. Milchkuh Saṃkṣiptas. im ÇKDr. — Vgl. गौधेनुक.

गोधेर m. Beschützer Uṇādivy. im Saṃkṣiptas. ÇKDr. — Vgl. गुह्येर.

गोधेरक s. गौ.

गोघ (गो Erdr + घ) m. Berg; viell. so zu lesen st. गिघ im gaṇa मूलविभुजादि zu P. 3, 2, 5, Vārt. 2.

गोनन्द (गो + नन्द) 1) m. a) N. pr. eines Volkes in Dakṣiṇāpatha Vāṇ. Brh. S. 9, 13. 14, 12. गोनर्द v. l. — b) N. pr. eines Wesens im Gefolge von Skanda MBh. 9, 2567. — 2) f. आ Beiu. der Gemahlin Çiva's Hariv. Langl. I, 511. — 3) f. ई das Weibchen der Ardea sibirica H. 185. — Vgl. गोनर्द, welches leicht mit गोनन्द (गोनर्द) zu verwechseln ist.

गोनर्द (गो + नर्द) 1) adj. wie ein Stier brüllend, Beiw. Çiva's MBh. 12, 10430. — 2) m. a) Ardea sibirica Trik. 2, 5, 25. H. 5. 193. Mēd. d. 28. — b) N. pr. α) eines Königs von Kaçmirā Hariv. 4971. 5014. 5494. Drei Könige dieses Namens Rāḡa-Tar. 1, 57. 76. 185. LIA. I, 474. fgg. 505. 710. fg. II. 407. — β) eines Volkes (प्राची देशे) P. 1, 1, 75, Sch. in Dakṣiṇāpatha (v. l. गोनन्द) Vāṇ. Brh. S. 14, 12. 31. 22. — γ) eines Berges (v. l. für गोमन्त) Sch. zu Vāṇ. Brh. S. 5, 60. — 3) n. N. eines Grases, Cyperus rotundus, AK. 2, 4, 4, 20. Mēd.

गोनर्दीय (von गोनर्द) adj. zu den Gonarda in Beziehung stehend u. s. w.: गोनर्दीयाः P. 1, 1, 75, Sch. Bein. Patañgali's Trik. 2, 7, 25. H. 851. LIA. II, 484. Nach Weber in Ind. St. 1, 143 N. eines von Patañgali erwähnten Grammatikers.

गोनर्म (गो + नर्म oder नसा) P. 5, 4, 118, Sch. (संज्ञायाम्). 1) m. a) eine Schlangenart AK. 1, 2, 1, 5. Trik. 1, 2, 4. H. 1306. Suçr. 2, 265, 12. — b) eine Art Edelstein (वैक्रातमणि) Rāḡan. im ÇKDr. — 2) f. आ Kuhnshawze: गोनसाकृति Suçr. 2, 171, 7. — 3) f. ई eine best. Pflanze Suçr. 2, 170, 1. 171, 7. — Vgl. गोनास.

गोनाडीक m. eine best. Pflanze Mēd. k. 5. °नाडीच ÇKDr.

गोनाथ (गो + नाथ) m. 1) Stier Rāḡan. im ÇKDr. — 2) Kuhhirt Wils.

गोनाय (गो + नाय) m. Kuhhirt Kūind. Up. 6, 8, 3.

गोनास (गो + नासा) 1) adj. eine Kuh Nase habend Vjup. 205. — 2) m. eine Art Schlange Trik. 1, 2, 1, 4. H. 1306. — 3) f. आ Kuhnshawze MBh. 9, 2589. — 4) n. ein best. Edelstein (वैक्रातमणि) Rāḡan. im ÇKDr. — Vgl. गोनास.

गोनिष्यन्द् (गो + नि + ञ्) m. Kuhurin Rāḡan. im ÇKDr.

गोन्योघस् (गो + न्यो + ञ्) adj. unter Milch einströmend: इन्दुर्वासी पवत् गोन्योघाः RV. 9, 97, 10. Viell. ursprünglich गोन्योक्स् unter Kühen d. i. Milch sich niederlassend; न्योघस् ist sonst nicht nachzuweisen.

गोर्ष (गो + प) 1) m. Kuhhirt AK. 2, 9, 57. 3, 4, 10, 132. H. 889. an. 2, 294. Mēd. p. 5. M. 8, 231. 260. MBh. 3, 389. 10085. fg. 14856. 4, 280. Hariv. 4073. R. 2, 32, 40. Megh. 15. Mārk. P. 18, 4. नन्दगोप MBh. 4, 179. Brh. P. 1, 8, 21. Am Ende eines adj. comp. f. आ: अगोपाश्रयता गावः MBh. 1, 3213. Als Mischlingskaste angesehen: मणिबन्ध्या तत्त्ववायद्वापजातिश्च संभवः Parāṇapaddh. im ÇKDr. Colebr. Misc. Ess. II, 181. fgg. Oberhirt, das Haupt einer Kuhherde AK. 3, 4, 10, 132. H. an. Mēd. —

2) m. Hüter, Wächter, = रत्नक, उपकारक Çardar. im ÇKDr. RV. 10, 61, 10. MBh. 7, 9467. (देवाः) भुवनस्यास्य गोपाः 13, 1375. सेनागोप 8, 239. पृष्ठगोप 1, 7408. 4, 685. 1105. ध्रुव° Kāṭj. Çr. 9, 8, 1. Pāṇāv. Br. 25, 18. — 3) m. ein Aufseher über mehrere Dörfer, das Haupt eines Bezirks AK. 2, 8, 1, 7. H. 726. H. an. Mēd. — 4) m. König H. an. Mēd. — 5) m. der Hirt κατ' ἐξοχόν, Kṛṣṇa MBh. 2, 1438. — 6) N. pr. eines Gandharva R. 2, 91, 44. Vgl. गोपति. — 7) m. N. pr. eines buddh. Arhant's Hicouenthsang I, 291. — 8) m. N. pr. eines Berges und Bez. von Agrahāra's Rāḡa-Tar. 1, 343. — 9) m. = गोपरस Myrrhe AK. 2, 9, 105 (nach den Erklärern, aber richtiger wird wohl गोपरस als ein Wort gefasst). H. 1063, Sch. — 10) f. आ a) = गोपी Ichnocarpus frutescens R. Br. Bhar. zu AK. 2, 4, 2, 30. ÇKDr. — b) N. pr. einer der Gemahlinnen Çākjamuni's Vjup. 33. Lalit. 133 u. s. w. Burn. Intr. 278. 535. Schierfner, Lebensb. 236 (6). — 11) f. ई a) die Frau eines Kuhhirten P. 4, 1, 48, Sch. Vop. 4, 22. Hit. 64, 7, 8. Hirtenmädchen H. an. MBh. 2, 2291. Hariv. 4098. Glt. 2, 21. VP. 531. 544. Brh. P. 1, 8, 31. P. 1, 4, 52, Sch. — b) Hüterin Viçva im ÇKDr. शालिगोप्याः Ragh. 4, 20. Statt रत्निका ist H. an. रत्निका zu lesen. — c) die Natur, = प्रकृति Kramadīpikā im ÇKDr. — d) Name einer Pflanze, Ichnocarpus frutescens R. Br., AK. 2, 4, 2, 30. H. an. Mēd. Ratnam. 26. — Vgl. गोपा und अहिगोप, इन्द्र°, कुल°, त्रिदश°, मुरेन्द्र°.

गोपक (von गोप) 1) m. a) das Haupt eines Bezirks. — b) Myrrhe Çardar. im ÇKDr. — 2) f. गोपिका gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. a) Hirtenfrau, Hirtenmädchen Brh. P. im ÇKDr. — b) Hüterin ÇKDr.

गोपकन्या (गोप + कन्या) f. 1) Hirtenmädchen Hariv. 4081. 4083. Auch गोपकन्यका 4093. — 2) Ichnocarpus frutescens R. Br. Rāḡan. im ÇKDr. — Vgl. गोपी unter गोप.

गोपकर्कटिका f. = गोपालकर्कटी Rāḡan. im ÇKDr. u. d. letzten Worte.

गोपघोष्टा (गोप + घो + ष्ट) f. N. einer Pflanze, = कृत्तिकोसि Ratnam. im ÇKDr. (unsere Hdschr. 283: °घाष्टा), vulg. शेषकुल Çardar. ebend. = विकङ्कत Rāḡan. im ÇKDr. Zizyphus Oenoplia Mill. — Suçr. 1, 137, 9. 2. 79, 2. 284, 3 (गोपघाष्टा).

गोपजीविन् (गोप + जी + ञ्) m. N. einer Mischlingskaste Colebr. Misc. Ess. II, 183. — Vgl. u. गोप 1.